

Bilaga 1 – Riktlinjer för Region Västernorrlands stöd enligt förordningen om stöd till kommersiell service

Regionalt serviceprogram för Västernorrlands län 2024-2030

REGION VÄSTERNORRLANDS STÖD ENLIGT FÖRORDNINGEN OM STÖD TILL KOMMERSIELL SERVICE

Bilaga I

Region Västernorrland tillämpar och hanterar ansökningar enligt Förordningen om stöd till kommersiell service i sin stödgivning. Finansiering kommer från riktade medel alternativt Region Västernorrlands regionala utvecklingsmedel.

Utöver kraven i förordningen gör Region Västernorrland egna prioriteringar enligt nedan:

- Vid bedömning av ett eventuellt stöd till kommersiell service strävar vi efter att generera samhällsnytta för hela platsen, snarare än att i första hand gynna individuella servicegivare. Därför prioriteras insatser utifrån att främja den navfunktion som butiker har och stöden bör gynna en flerfunktionalitet.
- Varje ansökan prövas enskilt utifrån dess ekonomiska behov. Här vägs exempelvis möjligheten att finansiera med egna medel in.

Orter med hög prioritet

På många mindre orter är befolknings- eller kundunderlaget litet och i många fall minskande. Att tillhandahålla dagligvaror eller drivmedel på sådana orter är förenat med stora utmaningar. I allmänhet saknas förutsättningar för att driva butiken på marknadsmässiga grunder. Huvuddelen av befintliga dagligvarubutiker på glesbefolkade orter består av butiker som tidigare varit knutna till Coop- eller ICA-kedjorna, men förlorat denna anknytning på grund av bristande lönsamhet. Butikerna drivs nu vidare av privatpersoner eller lokala butiksföreningar. Dessa ägare har lägre lönsamhetskrav, men i det långa loppet kan butikerna inte drivas med underskott.

Serviceglesa områden

Definitionen av serviceglesa områden i detta program:

Dagligvarubutiker: avståndet mellan två försäljningsställen ska vara minst 10 kilometer.

Drivmedelstationer: avståndet mellan två försäljningsställen ska vara minst 15 kilometer.

Butikerna är viktiga för bygden och de flesta butiker är kommunala servicepunkter, vilket betyder att de har överenskommelser med respektive kommun om att tillhandahålla ett kompletterande utbud bestående av bland annat kommunal service.

Orter med hög prioritet, per kommun*

Ånge: Östavall, Överturingen, Borgsjö

Sundsvall: Indal, Liden

Timrå: Ljustorp

Härnösand: Hälledal, Viksjö, Brunne

Kramfors: Docksta, Lugnvik, Mjällom, Nora

Sollefteå: Edsele, Resele, Undrom

Örnsköldsvik: Flärke, Gideå, Hemling, Skorped, Köpmanholmen, Långviksmon, Myckelgensjö, Mellansel, Sidensjö, Solberg, Trehörningsjö, Ulvön, Banafjäl

**Utpekade orter kan komma att läggas till/tas bort vid behov om kommunen beslutar utifrån lokala behov att utöka eller minska sina servicepunkter.*

Stödtyper

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag får lämnas som motsvarar högst 50 procent av de utgifter som godkänns för investeringen. Stödet gäller investeringar i dagligvarubutiker och drivmedelsanläggningar i serviceglesa områden vilket definieras i det Regionala serviceprogrammet enligt nedan.

Investeringarna bör leda till utveckling och förbättring av verksamheten så att företaget blir hållbart på längre sikt gällande aspekterna ekonomiskt, ekologiskt och socialt.

Ett stöd med högst 85 procent kan lämnas vid behov till dagligvarubutiker på orter med hög prioritet om det finns särskilda skäl. Region Västernorrlands definition på särskilda skäl definieras enligt nedan.

Region Västernorrland prioriterar inte heller inköp av byggnad då detta inte primärt stärker servicen utan har en snedvridande effekt på en marknad.

Investeringsbidrag för publik laddinfrastruktur hänvisas i första hand till de öronmärkta stöd som finns för den typen av investering, exempelvis genom Naturvårdsverket.

Särskilt skäl

- Vid större ny-, till- eller ombyggnad
- Större reparation av lokaler som behövs för verksamheten
- Investeringar i utrustning och lokaler som är nödvändiga för butiksverksamheten eller gynnar funktionen

som nav och mötesplats.

- Investeringar i delvis obemannade hybridbutiker för utökade öppettider, dock inte helt obemannade butiker.
- Investeringar i energibesparande syfte.
- Kompetensutveckling kopplat till ökad lönsamhet och utökad funktionalitet.
- Konsult hjälp för framtagande av åtgärdsprogram.

Investeringslån

Region Västernorrland tillämpar inte investeringslån enligt Förordningen om stöd till kommersiell service.

Särskilt driftstöd

Särskilt driftstöd är avsett för att bidra till att trygga bärkraften och förbättra möjligheten för butiksägaren att ta ut en rimlig lön för sig själv och sina medarbetare. Butiker i serviceglesa områden har i regel låg lönsamhet och därmed ofta låg ersättning till löner. Stödet beviljas en gång per kalenderår.

Ansökan om särskilt driftstöd söks inför kommande år och grundar sig på senaste bokslut. Stödet är inget "rättighetsstöd" utan prövas årligen utifrån en rad olika kriterier. Mångsidigt utbud, öppettider och annan grundläggande service samt länets butiksstruktur påverkar om försäljningsstället är berättigat till stöd och till vilket belopp.

Vid en bedömning av ansökningar om särskilt driftstöd prioriteras försäljningsställen som är betydelsefulla även

för tillgängligheten till annan grundläggande kommersiell service än försäljning av dagligvaror.

Sökandeföretaget ska tillhandahålla tjänst av allmänt ekonomiskt intresse och uppfylla uppställda kriterier enligt Förordningen om stöd till kommersiell service.

Sökande ska även uppfylla följande kriterier:

- Åtagit sig att utföra tjänst av allmänt ekonomiskt intresse.
- Tillhandahålla ett utbud av dagligvaror med minst 1 000 artiklar (där varugrupporna mejeri, chark, ägg, färskt bröd, frukt och grönsaker finns representerat).
- Har öppet året runt och i genomsnitt minst 40 timmar per vecka.

Servicebidrag

Servicebidrag lämnas endast om det finns särskilda skäl och andra åtgärder har prövats, men inte visat sig vara ändamålsenliga. Region Västernorrland kan gå in med ett bidrag om det har uppstått tydliga lönsamhets- eller likviditetsproblem som kan antas vara av övergående art och att ett stöd kan hjälpa verksamheten att överbrygga det uppkomna problemet. Stöd får lämnas för sammanlagt högst tre år.

Bidraget ska vara riktat mot en ändamålsenlig insats som kan antas åstadkomma önskvärd effekt.

Bidraget villkoras med ett framtagande av åtgärdsplan för att förbättra lönsamheten.

Servicebidrag beviljas inte till ett första varuinköp vid nyöppning av butik.

Hemsändningsbidrag

Stödet kan sökas av länets kommuner för att det i regionens glesare delar ska kunna upprätthållas en försörjning med dagligvaror för de hushåll som har störst avstånd eller saknar möjligheter att på annat sätt ta sig till butiken.

Hemsändningsbidrag kan beviljas för hemsändning av dagligvaror till hushåll.

Hemsändningsbidrag kan även beviljas för att anordna särskilda inköpsturer till närliggande butik.

Stödet får inte otillbörligt gynna en viss näringsidkare.

